

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 58ਵੀਂ ਸਾਲ ਗਿਰਹ

ਹਰ ਸਾਲ 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤਾਂ ਬੜੇ ਧੂਮ ਧੜਕੇ ਨਾਲ ਆਈਨ ਦੀ ਵਰ੍ਚੋ-ਗੰਢ ਮਨਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਵਜੀਰੇ ਆਜ਼ਮ ਬੜੇ ਜੋਰ ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਤਕਰੀਰਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਪਰੇਡਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਭਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਝਾਕੀਆਂ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਹੋਰ ਕਰਤਬਬਾਜ਼ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ। ਸੰਗੀਤ ਸੰਮੇਲਨ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਾਇਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ 1950 ਵਿਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਆਈਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਇਕ ਰਿਪਬਲਿਕ ਜਾਂ ਗਣਤੰਤਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਰ ਜਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸ਼ੋਰ ਸਰਾਬੇ ਵਿਚ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇਹ ਅਸਲੀਅਤ ਲੁਕੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਮੁੰਕਮਲ ਤੌਰ ਤੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੈ। ਅੰਗੇਜ਼ ਬਸਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮਿਆਂ ਦੀ ਲੁੱਠ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਏ ਸੀ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੈ ਹੀ ਤਰਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਬਸਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦਾ 1894 ਦਾ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅੱਜ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੰਗੁਰ ਅਤੇ ਨੰਦੀਗਰਾਮ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਟਾਰੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਆਈਨ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਲਈ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਅੰਗੇਜ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮਿਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੁੱਠ ਆਪਣੇ ਮੁਨਾਫ਼ੀਆਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀਆਂ ਜਿਨੀ ਹੀ ਲੋੜ ਸੀ। 1947 ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਹ ਬਸਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰਿਆਂ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਹਿਮਾਇਤੀ ਸਨ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਚੁਲਿਆ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਲੋਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਬਲਕਿ ਕੋਂਦਰੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੂੰ ਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਚੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸੀ।

ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਸਾਮੁਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਸਲਾਹ ਲਈ ਕਰੇ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਆਈਨ ਲੋਕਾਂ ਸਾਮੁਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਬਈ ਇਹ ਮੁਲਕ ਦਾ ਇਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਰੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਜਾਮੰਦੀ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਆਈਨ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਕਰੋੜਾਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਧਰੋਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਨਿਆਦੀ ਹੱਕਾਂ ਤੇ ਸੱਤ ਮਾਰਨ ਦੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹਾਕਮ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਘੜਿਆ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਉਤੇ ਬੱਧ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਜ ਤਾਈਂ ਕਰੇ ਵੀ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਚਰਚਾ ਜਾਂ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਚੰਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਕ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਘੜਨ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹਦੇ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਂਧਾਂ ਅਤੇ ਸੱਧਰਾਂ ਦਾ ਵੀਂ ਕੋਈ ਇਜ਼ਹਾਰ ਨਹੀਂ। ਅਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵਸੀਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ ਬਲਕਿ ਮਸਲੇ ਖੜੇ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਬਸਤੀਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੋਟੀਦਾਰ ਵੱਡੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਰੀਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਲੁੱਠ ਖਸੁੱਟ ਲਈ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਰਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅੰਗੇਜ਼ ਬਸਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ 1947 ਤੇ ਬਾਦ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਸਰਮਾਇਆ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜਿਆਦਾ ਵੱਧ ਕੇ ਲਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਮਾਏ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਹਾਕਮਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਸਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਾਕਮ ਤਬਕਾ ਬੜੇ ਜੋਰ ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਹਰ ਸਾਲ 26 ਜਨਵਰੀ ਮਨਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਘੱਟਾ ਪਾਉਣ ਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੁੱਠ ਕਰਨ ਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਤੇ ਸੱਤ ਮਾਰਨ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਸਾਲ ਸੁਖੀ ਸਾਂਦੀ ਲੰਘ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਚੂਜੇ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।